

Inhoud

1	Vernieuwingen in InDesign CS5.5 en CS6.0	1
	Algemene verbeteringen	2
	Export in IDML	2
	Export naar grijswaarden PDF	2
	Regels bijeenhouden	3
	Objecten hergebruiken	3
	Export naar PNG	4
	Split window	4
	World Paragraph composer	4
	Uitlijnen met referentieobject	5
	Spellingscontrole Hunspell	5
	PantonePlus-bibliotheek	5
	Menu Recente Fonts	5
	Interactieve PDF weer als losse pagina's in plaats van spreads	6
	Opties tekstkader om tekst passend te krijgen	6
	Primair tekstkader	7
	Verankeren van objecten	8
	ePub-verbeteringen	9
	ePub-exportopties koppelen aan tags	9
	Deelvenster Artikelen	9
	ePub nieuwe standaard	10
	ePub-omslag eenvoudiger	10
	Maak gebruik van meerdere CSS-bestanden	10
	Vormgeving voor tablets	11
	Exporteren naar tablet	11
	Alternatieve lay-out	11
	Elastieken ontwerp	12
	PDF-formulieren	13

2	Verkenning van de werkruimte	15
	Interface en kleurinstellingen voor Macintosh en Windows gelijkmaken	16
	Een nieuw document maken	17
	De gereedschappenbalk	18
	Verborgen gereedschappen	19
	Gereedschappen op soort gerangschikt	19
	Een tekstkader maken en tekst vormgeven	20
	De positie en grootte van een object	21
	Verborgen opties in het regelpaneel	22
	Deelvensters weergeven en indelen	22
	Snel toepassen	25
	Werkruimten	25
	Kleur gebruiken	26
	Kleur toekennen aan een vlak	26
	Selecteren met de zwarte en de witte pijl	29
	Direct selecteren met zwarte pijl	30
	Selecteren met het regelpaneel	30
	Van tekst- naar selectiegereedschap	31
	Objecten selecteren	31
	Oefening: werken met de zwarte en de witte pijl	31
	Paginarand en marges	33
	De verdeling in de pagina	34
	Documenten opslaan	35
	Snel bewaren	35
	Compact bewaren: iets langzamer	35
	Bewaren als sjabloon	35
	Bewaren als InDesign CS4 of later	35
	De voorkeuren	36
	Het venster Voorkeuren	36
	Overige voorkeuren	37
3	Basisvormgeving van tekst	39
	Tekst toevoegen	40
	Tekst typen	40
	Plaatsaanduidingstekst invoegen	40
	Tekst kopiëren en plakken uit andere programma's	40
	Tekst plaatsen	42
	Tekst plaatsen uit een Word-bestand	42
	RTF-bestanden plaatsen	44
	TXT-bestanden plaatsen	44

Vormgeving van tekst	45
Vormgeving op tekenniveau	45
Vormgeving op alineaniveau	49
Enkele tekstkaders tegelijk instellen voor vormgeving	49
Tekstkaders doorverbinden	50
Tekst doorverbinden naar tweede kader	50
De verbinding tussen tekstkaders verbreken	50
Tekst plaatsen en direct laten doorlopen	52
Gebruikmaken van het Primair tekstkader	53
Oefening: advertentie voor Brink Ergo	54
Oefening: advertentie voor QX-verzekeringen	59
4 Geavanceerde tekstinstellingen	65
Tekst op basislijnen	66
Oefening: drie toepassingen met basislijn raster	67
Platte tekst op basislijnen	67
Alleen de eerste regel op de basislijn	68
Tekst op een tweede basislijnstelsel	68
Kolomverdeling van de tekst	69
Koppen spreiden over meer kolommen	69
Opties tekstkader met vaste kolommen	70
Opties tekstkader met flexibele kolommen	70
Aanpassingen in de tekst maken	72
Werken met tabstops	72
Tijdelijk inspringen	74
Woorden bijeenhouden met een vaste spatie	74
Meer woorden bijeenhouden door niet af te breken	74
Een nieuwe regel zonder nieuwe alinea	75
Woordwit handmatig wat krapper instellen	75
Smallere spaties bij uitgevulde tekst	75
Afbrekingen anders instellen	75
Handmatig anders afbreken	76
Werken met een lijst van afbreekuitzonderingen	76
Gebruik maken van afbreekroutines: Hunspell en Proximity	77
Adobe Composer alinea en Adobe Composer enkele regel	78
Opties bijeenhouden	79
Werken met grote beginletters: initialen	80
Het gebruik van alinealijnen	81
Optische uitlijning marge	82
OpenType-mogelijkheden	83
Het deelvenster Glyphs	83
OpenType-opties	85

Werken met de opdracht Zoeken/Wijzigen	87
Slimmer zoeken en wijzigen met GREP	88
Oefening: coupon voor de striptekencursus	89
Tekst op een pad plaatsen	92
Tekst rondzetten	92
Twee voorbeelden met tekst op een pad	93
Overzicht van gebruikte lettertypen	93
Foutieve letterstijlen	94
5 Principes van opmaakstijlen	95
Een alineastijl maken	96
Definitie van volgende stijl	97
Gebaseerd op andere stijlen	97
Een tekenstijl maken	98
Een alineastijl verbeteren	98
Oefening: stijlen aanmaken en toepassen	99
Aanpassingen verwijderen	101
Stijlen laden uit een ander document	102
Een tekenstijl maken	102
Oefening: stijlen toepassen in de Landswegen-advertentie	103
Oefening: het dubbelzijdige formulier Apple Computer	107
Een tekstketen naar andere pagina's	108
Een tabel maken met behulp van tabstops	109
Zoeken en wijzigen: bolletjes worden pictogrammen	110
Werken met voetnoten	111
Snel toepassen	114
Tekst over meer kolommen splitsen of uitstrekken	114
6 Geavanceerde opmaakstijlen	117
Geneste stijlen	118
Geneste stijlen maken en toepassen	118
Vormgeven met GREP	120
De prijzen	120
De e-mailadressen	121
Maak een codewoord rood	122
Zinnen die beginnen met je, ik of u niet starten aan eind van de regel	123
Inhoudsmaten en oppervlaktematen netjes	124
Afkortingen in kleinkapitaal	125
Werken met GREP bij Zoeken/Wijzigen	125
Tekstvormgeving gerelateerd aan het tekstkader	127
Werken met objectstijlen	128

Opsommingen en genummerde lijsten	130
Opsommingen maken	130
Werken met genummerde lijsten	131
Genummerde lijsten omzetten naar gewone lijsten	134
Genummerde lijsten importeren uit Word	134
7 Illustraties	137
Ondersteunde bestandstypen	138
Een foto in de pagina zetten	140
De selectiegereedschappen	142
Een foto schalen	144
Vooraf ingestelde kaders gebruiken	145
Illustraties plaatsen in een raster	146
Passend maken	146
Fragmenten	147
Spiegelen of roteren	147
Een foto spiegelen	147
Een foto roteren	148
Kwaliteit voorvertoning	148
Tekstomloop	149
Rechthoekige tekstomloop	149
Andersvormige tekstomloop	150
Tekstomloop aanpassen	152
Tekstomloop maken	152
Oefening: advertentie voor de luchtvaartmaatschappij	153
Tekstomloop maken met een eigen vorm	156
Illustraties in de tekst plaatsen	157
Een meelopende illustratie in de tekst	157
Een meelopende illustratie naast de tekst	157
Meelopende illustratie met objectstijl	158
Werken met lagen	160
Koppelingen	162
Diverse toepassingen	165
Kwaliteit weergave	165
Het gereedschap Inhoud plaatsen en de conveyor	168
Oefening: hergebruik van materiaal via de conveyor	168
Eigenschappen om bij te werken	170
Tekst hergebruiken met andere vormgeving	171
Het gereedschap Inhoud plaatsen	172

8	Bibliotheken en fragmenten	175
	Bibliotheken openen	176
	Een bibliotheek maken	177
	Alle objecten van de pagina toevoegen	178
	Een gehele pagina toevoegen	178
	Objecten zoeken	178
	Fragmenten	179
9	Lijnstijlen	181
	Een lijnstijl maken	182
	Lijnen uit andere InDesign-bestanden	185
	De lijndikte aanpassen aan het object	185
	Foute lijndikten en corpsgrootten na schalen	185
	De oplossing	186
	Tekst met twee corpsgrootten tegelijk	186
10	Objecten uitlijnen	187
	Het formaat van een object	188
	Uitlijnen tijdens het maken	192
	Een hulplijnenstelsel	193
	Meer objecten tegelijk aanpassen	194
	Het gereedschap Tussenruimte (Gap-tool)	194
	Werken met direct verdelen	195
11	Tabellen	197
	Oefening: een tabel maken van gewone tekst	198
	Oefening: tabel maken naar voorbeeld	200
	Een tabelstijl gebruiken	202
	Kopteksten in een tabel	203
	Oefening: een Excel-bestand plaatsen met een tabelstijl	203
12	Transparantie	209
	Toepassingen met transparantie	210
	De stapelvolgorde van transparante objecten	213
	Groep uitnemen en Overvloeien isoleren	214
	Oefening: een transparante pagina maken	215
	Transparant ontwerp controleren op drukmogelijkheden	218
	Transparantie of overdruk	218

13	Steunkleur	223
	Een steunkleur maken	224
	Een steunkleur meenemen uit een illustratie	225
	Gemengde inkt	226
	De overgang van CreativeSuite 5 naar 6: Pantone	227
	Oefening: een coupon met één steunkleur	227
	Objecten bewerken met Pathfinder	230
	Een verloop toepassen tussen twee kleuren	230
	Een schaduw over een steunkleur	233
	Vernis toevoegen aan je ontwerp	233
	Kleurgescheiden weergave: controle voor drukwerk	235
14	Stramienen	237
	Een document voorbereiden voor boekopmaak	238
	Oefening: een stramien voor een boek	239
	Primair tekstkader	239
	Primair tekstkader op tweede stramien	241
	Automatisch paginacijfer	242
	Stijlen importeren	242
	Automatisch pagina's aanmaken en verwijderen	242
	Objecten verwijderen die van de stramienpagina afkomstig zijn	243
	Hulplijnen in aparte laag	243
	Paginacijfers in aparte laag	244
	Werken met gesplitste vensters	244
	Tips voor het opzetten van een goed stramien	245
	Pagina's verschuiven	249
	Pagina's met verschillende maten	250
	Pagina roteren	252
	Oefening: maak een tijdschrift op	253
15	Automatische tekst	255
	Paginanummers	256
	Lees verder op pagina...	256
	Markering voor het actuele paginanummer	257
	Automatisch genummerde koppen en paragrafen	258
	Genummerde paragrafen	261
	Tekstvariabelen en kopteksten	262
	Werken met secties	264
	Een inhoudsopgave maken	266

Een index maken	268
Indexmarkeringen uit Word overnemen	269
Indexmarkeringen maken	270
Een langere tekst in de index	271
De index aanpassen	272
De index genereren	273
Kruisverwijzingen	274
Voorwaardelijke tekst	276
Markeren met Zoeken/Wijzigen	278
Sets met voorwaarden	279
Automatische bijschriften bij illustraties	279
Instellen hoe de bijschriften gemaakt worden	280
Veranderingen bijhouden in gewijzigde tekst	281
Werken met notities	282
16 Gegevens samenvoegen (data merge)	285
Vorbereiden in Excel	286
Mail merge: enveloppen printen	288
Reclamefolder	289
17 Kleurbeheer in InDesign	293
Kleurprofielen installeren	294
Kleurprofielen instellen	294
Afwijkende profielen	297
Eenduidige instellingen met Bridge	299
Kleurbeheer tijdens het printen	300
Maak een ontwerp met een RGB-workflow	302
Kleurscheiding achteraf aanpassen	306
18 Klaarmaken voor drukwerk	307
Controleer vooraf	308
Lettertypen	308
Illustraties	308
Afloop	310
Stalen	311
Kleurscheiding	311
Transparantie	312
Preflight door InDesign	313
Preflight gebruiken	314
Pakket maken	317

	Exporteren naar PDF	317
	Instellingen van de drukker gebruiken	319
	Kleurscheidingen	319
	PDF maken voor e-mail	320
	PDF maken in grijswaarden	320
	Printopdracht vanuit InDesign	321
	Boekjes afdrukken in vouwschema	322
19	Een boek maken	325
	Oefening: een boek samenstellen	326
	Wel of niet synchroniseren	328
	Even/oneven aantal pagina's	328
	Nummering bijwerken	329
	Preflight, afdrukken en PDF maken	331
20	EPUB-bestanden maken	333
	EPUB	334
	Een EPUB-bestand maken	335
	Afbeeldingen en EPUB	338
	Exportopties voor object	339
	Typografie in een EPUB	340
	Werken met stijlen	341
	Een gemaakte EPUB openbreken om te wijzigen	344
	Zelf lettertypen ongecomprimeerd insluiten	344
	Extra codering toevoegen aan CSS	345
	Een extra CSS-bestand gebruiken	347
	Inhoudsopgave	347
	Metagegevens	348
	Testen op een iPad	348
21	Interactiviteit in InDesign	351
	Interactieve documenten	352
	Knoppen en hyperlinks	352
	Navigatiepunten	357
	Paginaovergangen	357
	Exporteren naar SWF	358
	Oefening: een interactieve brochure maken	359
	Hyperlinks en ankers	360
	Knoppen	361
	Filmpje starten	364
	PDF maken	365

Inhoud

Animaties	365
Geneste animatie	367
Een diashow maken	367
Bijschriften	369
Alternatieve methode voor bijschriften	370
22 Flexibele lay-out	371
Tekstkader en tekstlengte	372
Tekstkader en kolomverdeling	373
Vloeiende layout	374
Oefening: werken met Vloeiende layout	375
Op hulplijnen gebaseerde Vloeiende layout	376
Op schaling gebaseerde Vloeiende layout	377
Centreren met Vloeiende layout	378
Op objecten gebaseerde Vloeiende layout	378
Op een stramien gebaseerde Vloeiende layout	380
Toepassing van Vloeiende layout	380
23 PDF-formulieren	383
Een formuliervoorbeeld met alle opties	384
Oefening: een formulier met extra's	387
Wel of niet met lagen werken	388
Kruisvakjes maken in het ontwerp	389
Een kruisvakje dat een ander stuk tekst zichtbaar maakt	390
Tonen en weer verbergen	391
Meer velden in één keer (on)zichtbaar maken	392
Meerdere velden ontgrendelen in plaats van vertonen	393
Keuzerondjes	393
Handtekeningvelden	393
Oplossingen van derden	394
Formulieren verspreiden en afronden	394
Index	399

Vernieuwingen in InDesign CS5.5 en CS6.0

Adobe heeft het voornemen om updates wat vaker uit te geven. In dit hoofdstuk lees je welke vernieuwingen er zijn geweest sinds de verschijning van CS5.0. In dit hoofdstuk nemen we grofweg de verschillen door sinds versie 5.0 en bespreken ook nieuwe toepassingen. Je kunt nu een document maken dat je als tijdschrift uitgeeft en laat lezen op een tablet zoals een iPad, Android-tablet of de nog te verschijnen Windows-tablet. Daarnaast is er een wijziging op het gebied van PDF-formulieren: die kunnen je nu binnen InDesign veel verder voorbereiden en zelfs compleet maken.

Je leert in dit hoofdstuk:

De belangrijkste veranderingen sinds CS5.0, met verwijzingen naar de hoofdstukken waarin deze nader uitgelegd worden.

Algemene verbeteringen

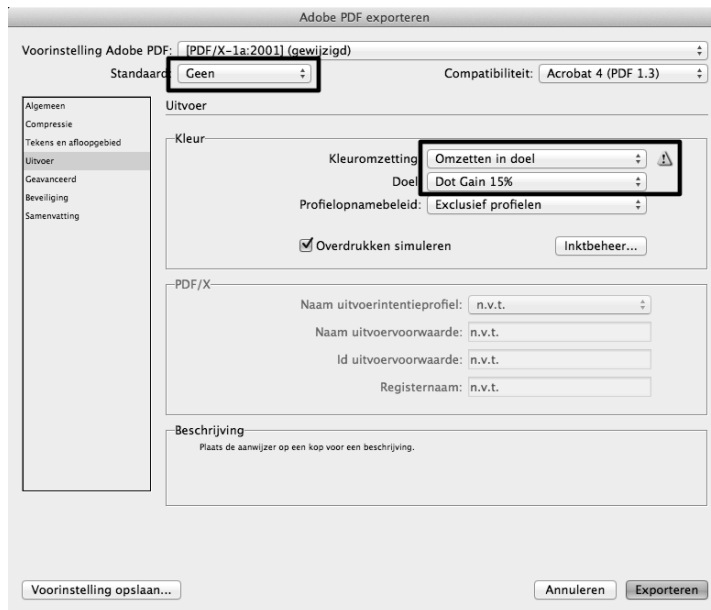
Eerst wat algemene zaken die altijd van pas kunnen komen. Of er een folder gemaakt moet worden, poster, boekje of complex boeken: elk van deze verbeteringen kan van pas komen.

Export in IDML

Als je wilt of moet opslaan in een formaat dat compatible is met oudere versies van InDesign, kun je een document opslaan als **InDesign CS4 of later (IDML)**. Dit formaat kan door InDesign CS4, CS5 en CS5.5 (en natuurlijk ook CS6) gelezen worden. Deze bestanden zijn klein en compact en kunnen er incidenteel voor zorgen dat een probleembestand wordt gerepareerd. Een bestand dat maakt dat InDesign vastloopt, kan soms nog geëxporteerd worden in het formaat IDML om daarna als schoon document zonder problemen te worden geopend in de huidige versie van InDesign.

Export naar grijswaarden PDF

Wanneer we een PDF moeten maken vanuit InDesign, kiezen we al een aantal jaren voor exporteren. Nu is er een extra mogelijkheid om te exporteren naar PDF met grijsstenen. We moeten dan wel de standaard van PDF/x1a loslaten, waarbij we bij **Kleuromzetting** kunnen kiezen voor **Omzetten in doel**. Zodra de

Afbeelding 1.1 Exporteren naar een PDF met enkel nog grijswaarden: simpeler kan niet.

PDF/x1a-standaard is losgelaten, kun je een grijswaardenprofiel gebruiken voor het omzetten. Het is niet de mooiste manier van omzetten naar grijstonen, maar wel de snelste. Hoofdstuk 18 gaat over het exporteren als PDF.

Regels bijeenhouden

Vanaf CS5 is het mogelijk subkolommen aan te maken in de tekst, maar soms kwam tekst toch heel lelijk op de pagina, waarbij de laatste regels van een subkolom niet goed bijeen gehouden werden. Nu functioneert het bijeenhouden van regels (weduwen en wezen) ook goed in combinatie met deze optie. In hoofdstuk 5 wordt deze techniek besproken.

Objecten hergebruiken

Er is een nieuwe methode om objecten te hergebruiken. Je kunt nu een tekst, een afbeelding of een groep objecten hergebruiken met een koppeling naar het origineel. Als je het originele object aanpast, worden de geplaatste kopieën ook bijgewerkt. Lees meer hierover in hoofdstuk 7 over illustraties en andere koppelingen. Als je deze techniek niet wilt gebruiken, vind je de pictogrammen in de linkerbovenhoek van elk object misschien vervelend: je kunt ze uitzetten in het menu **Weergave, Extra's, Koppelingsbadge verbergen** (*View, Extras, Hide linkbadge*). Wanneer objecten zijn herplaatst en gekoppeld, komen ze ook weer extra terug in het deelvenster Koppelingen.

Afbeelding 1.2 Een nieuw gereedschap zorgt voor nieuwe mogelijkheden: teksten kunnen worden gekoppeld aan originele teksten en later worden bijgewerkt. Let op de pictogrammen in de linkerbovenhoek van de kaders: updaten gewenst.

Voor het goed gebruik van deze techniek is er een gereedschap bijgekomen: **Inhoud verzamelen** (*Content collector*). In het deelvenster Koppelingen kun je instellen hoeveel aspecten bij het bijwerken weer gelijkgetrokken moeten worden. In hoofdstuk 7 over illustraties en koppelingen wordt dit gereedschap uitgelegd.

Export naar PNG

Naast exporteren naar de indeling JPEG is nu exporteren naar PNG mogelijk. Het heeft niet zo veel om het lijf, maar het is prettig als je al begonnen was met Digital Publishing Suite: voor een kleine preview van een pagina is soms een pictogram nodig in de indeling PNG. Fijn dat InDesign dat nu ook zelf kan aanmaken.

Split window

Rechtsonder in het venster is een klein pictogram (twee grijze staande blokjes) toegevoegd om de weergave van een document te splitsen in twee vensters. Zo kun je in de linkerhelft werken op je stramien, terwijl je op de rechterhelft naar de documentpagina's kijkt. Wil je splitsen boven elkaar in plaats van naast elkaar, dan is er nog steeds de optie om via het menu **Venster, Schikken** (*Window, Arrange*) te kiezen voor een nieuw venster. Je moet die dan wel zelf veranderen van maat en positie. Je kunt deze functie ook gebruiken om de staande en liggende weergave voor tabletvormgeving (zie verderop) naast elkaar te krijgen.

World Paragraph composer

Er was al een methode van werken met de Adobe Composer alinea versus de Adobe Composer enkele regel. Daar zijn nu twee internationale varianten aan toegevoegd: deze kunnen gebruikt worden bij het zetten van niet-westers schrift, zoals Bengaals.

Afbeelding 1.3 Nieuwe instellingen voor het afbreken en behandelen van teksten.

Uitlijnen met referentieobject

Bij het uitlijnen van verschillende objecten kun je nu kiezen welk object richtpunt is. Het werkt zoals in Adobe Illustrator: meerdere objecten aanklikken, tot slot een van die objecten andermaal aanklikken en een uitlijnoptie kiezen, bijvoorbeeld Bovenaan uitlijnen. Alle objecten lijnen dan uit ten opzichte van de bovenkant van het laatst aangeklikte object.

Spellingscontrole Hunspell

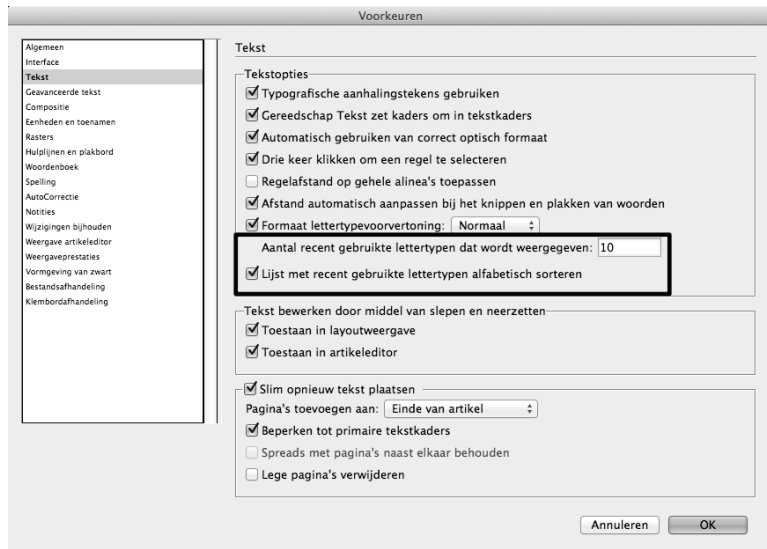
In de **Voorkeuren** onder **Woordenboek** kun je instellen of je Proximity of Hunspell wilt gebruiken. Met Hunspell ben je niet beperkt tot de geïnstalleerde talen en kun je elke taal toevoegen die je nodig hebt. Er is momenteel een keuze uit negentig talen, de meest populaire zijn al geïnstalleerd. Kijk wel uit als je gebruik hebt gemaakt van deze techniek en je moet nog exporteren als IDML: voor versie CS5.0 is de ondersteuning voor Hunspell niet aanwezig. Dat kan tekstverloop geven.

PantonePlus-bibliotheek

Er wordt een andere waaier meegeleverd om Pantone-kleuren te kiezen. De kleuren hebben er een andere volgorde en er zijn nieuwe kleuren. Sommige kleuren zijn lastiger te vinden omdat ze een andere plek hebben. De standaardkleurweergave in het scherm is nu veel beter, ook zonder **Voorvertoning overdruk** uit het menu **Weergave**. Maar vooral: wanneer je een Pantone-Plus-kleur omzet naar CMYK, komt daar nu een andere hoeveelheid proceskleur uit dan voorheen. Het is nog mogelijk om de oude waaier te installeren in de nieuwe InDesign, maar dat zul je zelf moeten doen. In CS5 kregen was er altijd eenzelfde uitkomst bij omzetting naar CMYK, tenzij je via het inktbeheer had gekozen voor Lab-omzetting, zodat de omzetting afhankelijk werd van het aan het document toegekende kleurprofiel. Nu krijg je een omzetting die hoort bij ISO-gecertificeerd drukken volgens de 12647-norm. Meteen maar een tip voor het gebruik van de nieuwe waaier: als je merkt dat een kleur als Pantone543 niet makkelijk in te typen is, zet dan nog een spatie achter de 3.

Menu Recente Fonts

In de **Voorkeuren** van InDesign is er in het menu **Tekst** de mogelijkheid voor het tonen van recent gebruikte fonts. Dat helpt wel voor een snellere keuze, maar als je dit niet wilt (bijvoorbeeld omdat je vaak met documenten van een ander werkt), dan schakel je dit in de voorkeuren uit door het aantal op 0 te zetten.

Afbeelding 1.4 *Je mag zelf kiezen of je recente fonts wel of niet wilt zien en of de lijst alfabetisch gesorteerd moet worden. In de fontlijst vinden we bovenaan de recent gebruikte fonts.*

Interactieve PDF weer als losse pagina's in plaats van spreads

Als we een interactieve PDF willen maken vanaf een document dat eerst werd gebruikt om een afdruk-PDF mee te maken, zagen we dat de pagina's altijd als spread werden uitgerekend. Nu kunnen we weer kiezen voor losse pagina's, zodat het hergebruik van printontwerp naar interactieve documenten wat gemakkelijker gaat.

Opties tekstkader om tekst passend te krijgen

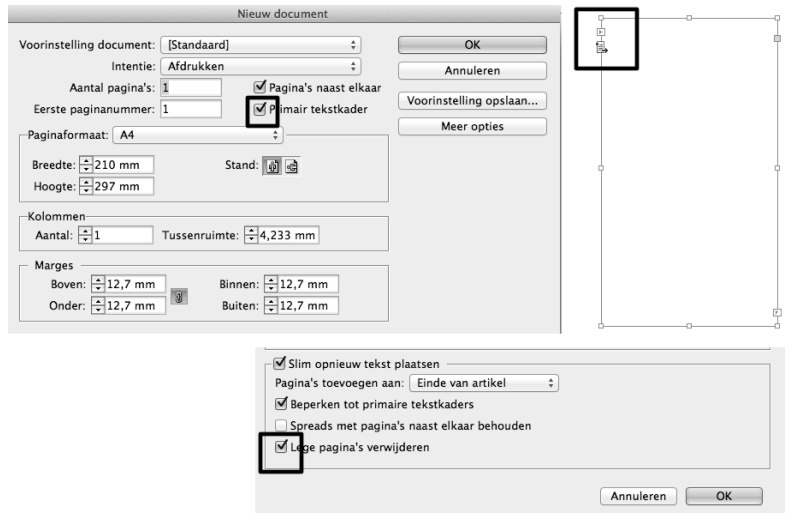
Er zijn nieuwe opties voor een tekstkader. Een tekstkader kan zichzelf vergroten om te zorgen dat alle tekst erin past en kan zich in twee kolommen opdelen als de breedte toeneemt. Dat bevordert de leesbaarheid van tekst. Deze opties bevinden zich beide in het menu **Venster, Opties tekstkader (Window, Textframe Options)**.

Afbeelding 1.5 Nieuwe opties voor een tekstkader. Daarmee past een tekstkader zich aan de situatie aan.

Primair tekstkader

Voorheen heette dit een stramientekstkader, nu een primair tekstkader. Het is bijna hetzelfde, behalve dan dat het kader niet op slot staat. Bij het aanmaken van een nieuw document kun je de keuze voor een primair tekstkader aan-

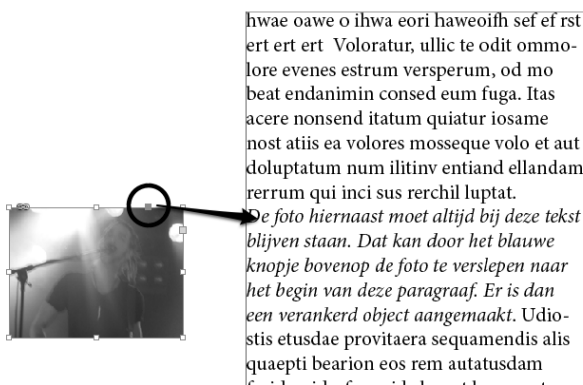
Afbeelding 1.6 Primaire tekstkaders zijn op het stramien nog te herkennen aan een eigen pictogram. Pas de voorkeuren voor tekst aan om ook lege pagina's weer automatisch te verwijderen.

vinken, wat direct op de eerste pagina al een tekstkader geeft waarin je tekst kunt typen. Als dat kader volloopt met tekst, wordt automatisch een tweede of volgende pagina toegevoegd waarin de tekst doorgaat. Hiermee ligt het programma qua gedrag iets meer in de lijn van Microsoft's Word, waar je ook geen kaders hoeft te maken om te kunnen typen en waar automatisch nieuwe pagina's worden toegevoegd. Het automatisch verwijderen van lege pagina's is standaard niet geactiveerd: dat moet je handmatig doen in de **Voorkeuren**, bij **Tekst**.

Primaire tekstkaders zijn op de basispagina te herkennen aan een eigen pictogram, waar je bovendien op kunt klikken voor omzetting naar een normaal tekstkader. Primaire tekstkaders zijn de kaders die gebruikt worden om de grote tekststroom in te laten lopen.

Verankeren van objecten

Een object kan eenvoudig verankerd worden aan een tekst via het blauwe knopje dat in CS5.5 werd geïntroduceerd. Aan alles met een hoogte en breedte (rechte lijnen dus uitgezonderd) kun je een object verankeren. Wanneer bijbehorende tekst langer of korter wordt, zal het object altijd bij het juiste tekstgedeelte blijven staan. Bij het maken van ePub-documenten was het altijd een gedoe om kaders te plakken in de tekst, om daarna dan weer als verankerd object naast de tekst te plaatsen.

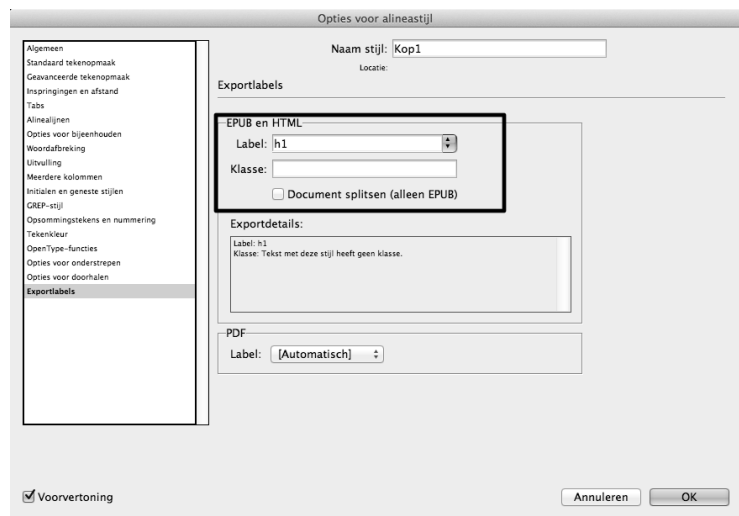
Afbeelding 1.7 Objecten verankeren aan de tekst, zodat ze meelopen met die tekst.

ePub-verbeteringen

ePubs zijn digitale boeken die gelezen kunnen worden op eReaders, smartphones en tablets. De interne structuur is gebaseerd op HTML (met beperkte vormgevingsmogelijkheden) en iedereen kan zelf dit soort bestanden uitgeven, zonder bemoeienis van Apple of Adobe. De bestanden die je hiermee maakt zijn vrij licht. Het maken van dit soort bestanden gaat steeds beter.

ePub-exportopties koppelen aan tags

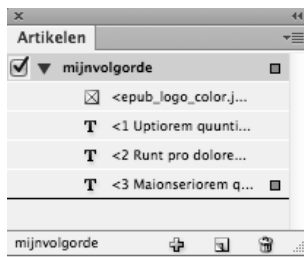
Sinds CS5.5 kun je elke alineastijl en tekenstijl verbinden aan een HTML-tag. Zo kunnen koppen ingesteld worden als bijvoorbeeld H1, en stijlen zoals cursief worden verbonden aan klassen. Enige kennis van de werking van HTML en CSS is aanbevolen.

Afbeelding 1.8 Bij het maken van ePubs is het wat eenvoudiger om namen van alineastijlen te verbinden aan HTML-tags.

Deelvenster Artikelen

Als er meerdere losse objecten zijn in een document (typisch wanneer een document eerst gemaakt was voor afdrucken), is het nu via het menu **Venster, Artikelen** (*Window, Articles*) eenvoudiger om hiervan een goede start te maken voor ePub, waarin de volgorde van alle teksten helemaal naar wens is. Losse teksten mogen dus losse teksten blijven, maar komen toch in de juiste volgorde in het ePub terecht.

Afbeelding 1.9 In het deelvenster Artikelen kunnen afbeeldingen en tekstka-
ders gesleept worden. Daarmee wordt de volgorde gestuurd waarin deze voor-
komen in een ePub-document.

ePub nieuwe standaard

Adobe doet een poging om de internationale standaard voor ePubs verder te ontwikkelen in de richting van vloeibare lay-out. De vormgeving van een ePub zoals die verschijnt in een tablet kan hiermee beter aangestuurd worden. Of de toekomstige eReaders hiermee overweg kunnen, moeten we nog afwachten.

ePub-omslag eenvoudiger

Voorheen moesten we de omslag voor een ePub instellen door de productie met boekbestanden op te zetten. Sinds CS5.5 kunnen we zelf een aparte JPEG-afbeelding aanwijzen die moet dienen als omslagfoto waarmee het document op de boekenplank in bijvoorbeeld iBooks te herkennen is.

Maak gebruik van meerdere CSS-bestanden

Om een ePub er goed uit te laten zien, moeten we werken met een CSS-bestand. In zo'n bestand staan alle regels voor het uiterlijk van de platte tekst, de koppen enzovoorts. We kunnen nu een CSS-bestand gebruiken voor de typografie en een voor de lay-out of de kleuren.

Vormgeving voor tablets

De route die Adobe heeft uitgestippeld bij de toekomst van InDesign gaat sterk in de richting van het vormgeven voor tablets. Natuurlijk komt er wel eens een nieuwe functie bij die voor andere toepassingen is te gebruiken (zie hierboven), maar veel nieuwigheden zijn te vinden op het vlak van tablets. Je kunt nu bladen maken met een mooie vormgeving en volop interactiviteit, al hoort daar wel een apart prijskaartje bij. Adobe heeft voor CS5 en CS5.5 plugins beschikbaar gesteld om ontwerpen te maken voor tablets en in CS6 zitten die er gratis bij. Maar het officieel publiceren heeft zijn eigen prijskaartje. Zie daarvoor het digitale bonushoofdstuk over Digital Publishing Suite.

Exporteren naar tablet

Je vindt nu onder het menu **Venster** een deelvenster **FolioBuilder** en **Folio Overlays** en in het menu **Bestand** een opdracht **Voorvertoning van Folio (Folio Preview)**. Daarmee kun je een digitale productie samenstellen en met de voorvertoning kun je deze testen op de computer. Overigens kunnen we die voorvertoning ook opvragen via de twee vensters voor folio's. Je kunt zelfs een voorvertoning direct op een iPad laten maken: dat test nog wel het prettigst. Er komen steeds meer mogelijkheden bij voor het ontwerpen voor tablet. Daarnaast worden er extra mogelijkheden beschikbaar gesteld, maar die zijn niet binnen InDesign te vinden, maar pas bij het publiceren (delen met Facebook-vrienden, maken van bladwijzers).

Alternatieve lay-out

Als je al iets had gemaakt met de vorige versie van de DPS-plugin, kon je wel merken dat het een hoop werk was om op een iPad een staande en liggende

Afbeelding 1.10 Alternatieve lay-out voor staande en liggende pagina's.

weergave te maken voor een publicatie. Als je de lezers de mogelijkheid wil bieden om het tablet te kantelen in de favoriete stand, was het een hoop extra werk om naast een horizontale ook nog een verticale lay-out te maken. Nu is dat een stuk eenvoudiger geworden, omdat het binnen één InDesign-document kan, met ook nog een koppeling tussen de illustraties en teksten. Dus als in de aanvankelijke horizontale stand een tekst of illustratie gewijzigd wordt, kan deze snel en automatisch worden bijgewerkt in de verticale stand.

Elastieken ontwerp

Er is een nieuw fenomeen binnengeslopen in DTP-land: niet weten wat het paginaformaat is. Voor DTP klinkt dat wat vreemd, want je hebt altijd wel vooraf een instructie gekregen of vastgesteld over het te gebruiken paginaformaat. Bij uitzondering wordt een advertentie nog wel eens aangepast van een A4-formaat naar een wat breder of kleiner formaat, als het blad in kwestie dat nodig heeft. Maar omdat we tegenwoordig in InDesign ook kunnen ontwerpen voor het beeldscherm, wordt het belangrijk om te erkennen dat we niet weten op wat voor beeldscherm de lezer onze publicatie bekijkt. Er zijn tegenwoordig veel apparaten met een eigen resolutie.

Als het beeldscherm de ene keer wat vierkanter is dan de andere keer: wat mag dat dan voor gevolgen hebben voor het ontwerp? Mogen objecten meeschuiven in de breedte? Mogen ze zelf ook meer ruimte (breedte) innemen? Moet de linkerbovenhoek van een logo altijd juist gefixeerd staan in de linkerbovenhoek van het scherm? Dat zijn nieuwe keuzes. Deze keuzes maak je door de pagina in te stellen met het gereedschap **Pagina**; in het regelpaneel staat dan een aantal opties. Ook is er een deelvenster **Vloeiende layout** (*Liquid Design*) om gedetailleerde instellingen te maken per object. In de toekomst wordt vloeiende lay-out nog belangrijker, dus het misschien goed om hier alvast aan te wennen.

Afbeelding 1.11 Een nieuw deelvenster om in te stellen hoe je objecten zich aanpassen aan een groter of kleiner wordende pagina.

PDF-formulieren

We konden in CS5 al exporteren naar interactieve PDF. Dat kan nog steeds, maar het deelvenster Knoppen is nu hernoemd tot **Knoppen en formulieren** (*Buttons and Forms*). De formulieropties zijn letterlijk dezelfde opties als in Acrobat. Veel ontwerpers zien die over het hoofd, maar nu zijn ze zichtbaarder en toegankelijker. Je kunt dus een formulier ontwerpen met invulvakken, kruisvakjes en keuzerondjes, keuzelijsten en verzendknoppen. Vrij compleet, en alles binnen InDesign te regelen. Natuurlijk zijn er nog wel wat zaken die wel in Acrobat en niet in InDesign ingesteld kunnen worden, maar de basis kun je alvast maken in InDesign. In dit boek leggen we ook uit hoe het dan verder gaat met het verzenden van een formulier en het digitaal verzamelen van de ingevulde gegevens.

Afbeelding 1.12 Ook voor het maken van invulbare formulieren kunnen we nu bij InDesign terecht.